

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

Desirable Characteristics of School Administrators according to the opinions of
government teachers are under the Office of Phatthalung Primary Educational
Service Area 2

พนิดา รัชฎาเพชร^{1*} และไตรภูมิ ตรีตรีศวร²

Panida Rassadapet^{1*} and Traipumin Tritrishual²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Graduate student, Department of Education Administration, Faculty of Education and Liberal Arts,
Hatyai University.

² ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Ph.D., Department of Education Administration, Faculty of Education and Liberal Arts,
Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: panida.ras023@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ F-test (One-way Analysis of Variance) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe' Method) ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านความเป็นผู้นำและด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านความรู้ความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรฝึกอบรมและส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะและสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ ยึดมั่นในความเป็นกลาง กระจายงานที่รับผิดชอบของครูแต่ละคนอย่างเท่าเทียมกันและเหมาะสมกับบุคคล และกล้ารับผิดชอบในการกระทำของตัวเอง

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research were to study and to compare the Desirable Characteristics of School Administrators according to the opinions of government teachers are under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2 Classified by gender, work experience and school size by using the size comparison table of the Craigie and Morgan sample. A sample was selected from 275 people. The tools used for data collection were 50 items, at 5-level and an open-ended questionnaire as a confidence value of .983.

The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, T test and F-test. Compare the differences in pairs by the way of the Scheffe's Method. It was found that: 1. Desirable Characteristics of School Administrators according to the opinions of government teachers are under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2 in overall and in each aspects were at a high level. 2. Desirable Characteristics of School Administrators according to the opinions of government teachers are under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2 classified by gender in overall and in each aspect were no different. 3. Desirable Characteristics of School Administrators according to the opinions of government teachers are under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2 Classified by work experience in overall, there was a significant difference at .05 levels. In each aspect, it was found that personality and interpersonal aspects were significantly different at .001 level. Leadership and morality were significantly

different at .01 level and competence was significantly different at .05 level. 4. Desirable Characteristics of School Administrators according to the opinions of government teachers are under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2 Classified by school size in overall and in each aspect were no different. Recommendations obtained from the research are School administrators should train and promote language skills appropriate to the time and be able to communicate effectively. being decisive in decision-making, uphold neutrality, equally and appropriately distribute teachers' responsibilities and responsible for their own actions.

Keywords: Desirable Characteristics, School Administrators.

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาทำให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษา พัฒนาระบบ ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก็คือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำพาสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงานกับครูและบุคลากรต่าง ๆ ในสถานศึกษา อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องระลึกไว้เสมอคือ การใช้ความอดทนในการแก้ปัญหาและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวในด้านการบริหารงาน คุณลักษณะที่ดี ความเหมาะสม ความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความสามารถ ในการครองตน ครองคนและครองงาน รวมทั้งมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตน พัฒนาคน และพัฒนางานแล้ว การบริหารงานจะได้รับความร่วมมือจากคณะครูและบุคลากรต่าง ๆ ทุกคน ทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย แต่ถ้าผู้บริหารขาดคุณลักษณะที่เหมาะสมแล้ว อาจทำลายขวัญและกำลังใจของบุคลากรในหน่วยงาน ทำให้หน่วยงานประสบความล้มเหลวได้ (ภุชเวศน์ ชูชัยวณิช, 2556, น. 2-3)

ในปัจจุบันพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาหลายท่านประสบปัญหาการดำเนินงานเพราะการบริหารคนและการอยู่ร่วมกันในที่ทำงานกับบุคคลอื่นย่อมเลี่ยงที่จะไม่เผชิญหน้ากับความขัดแย้งในเรื่องของคน โดยเฉพาะผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานหรืออาจเป็นการขัดขวางความเจริญก้าวหน้าขององค์กรซึ่งเหตุเกิดเพราะผู้บริหารและผู้ร่วมงานไม่ลงรอยกันรวมทั้งเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานการไม่จัดระบบหรือแบบแผนในการปฏิบัติงาน ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขาดความยุติธรรมขาดการพัฒนาต่อบุคลิกภาพ ขาดภาวะในการเป็นผู้นำขาดความรอบคอบในการตัดสินใจมีความเสื่อมเสียในเรื่องส่วนตัวรวมทั้งไม่มีเครือข่ายในการเป็น

ต้นแบบที่ดีและถูกต้องซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร ตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553, น. 31) กล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ประกอบด้วย รักศรัทธา ภาควุมิใจในศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษามุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตร และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุคล (Yukl, 1998, pp. 145-154) ได้จำแนกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารออกเป็น 3.กลุ่ม ดังนี้ 1) ด้านบุคลิกภาพ เป็นความสัมพันธ์กันระหว่างอารมณ์กับการแสดงออก บุคลิกภาพที่ดีจะมีผลดีกับการสร้างผลงานในสังคมบุคลิกภาพ 2) ด้านการจูงใจ เป็นการสร้างแรงผลักดันภายในของบุคคลให้ปฏิบัติงานตามที่ต้องการ หลักการพื้นฐาน คือ ต้องให้ตรงประเด็น ต้องทำอย่างจริงจัง และมีความต่อเนื่อง บทบาทขั้นพื้นฐานของการจูงใจก็คือ การอธิบายชี้แจงให้คนอื่นได้รู้จักเลือกวิธีการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและ 3) ด้านทักษะ องค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำอีกประการหนึ่ง คือ ทักษะและประสบการณ์ จะทำให้งานผู้นำประสบความสำเร็จ และได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากบุคคลอื่น ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักตนเอง รู้จักลูกน้องและรู้จักการพัฒนาตนเองเพื่อที่จะได้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถบริหารงานได้สำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารนับว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการและความเป็นผู้นำนอกจากนี้การปฏิบัติงานของผู้บริหารยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานรวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วยซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำสูงตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องและความเป็นประชาธิปไตยหากผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสมก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานในองค์กรตลอดจนชุมชนและท้องถิ่นซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ (ศุภมาส วิสัยนาม, 2560, น. 2)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีคุณลักษณะ มีความรู้ ความสามารถ วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีคุณธรรมจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีภาวะความเป็นผู้นำ ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน มีความสามารถในการบริหารในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการบริหารด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของหน่วยงานสามารถนำพาหน่วยงานไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น การพัฒนาการใช้วัตกรรมการบริหาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ การพัฒนาผู้ร่วมงานและการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

คุณลักษณะของผู้บริหารอันพึงประสงค์นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 บรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการ และความเป็นผู้นำ นอกจากนี้การปฏิบัติงานของผู้บริหารยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วยซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำสูงตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานหากผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสม ก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานในองค์กร ตลอดจนชุมชนส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อทราบถึงความแตกต่างของความต้องการคุณลักษณะของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามภารกิจหน้าที่ของผู้บริหารและสอดคล้องกับความต้องการของครูในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารสถานศึกษาอันเป็นคุณลักษณะที่ผู้ร่วมงานต้องการทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข วิรัช สุขเจริญ (2557, น. 5) ได้ให้ความหมายว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณสมบัติของผู้บริหารตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร และคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม สดุดี จีระออน (2561, น. 40) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารในด้านดีที่ทุกฝ่ายต้องการหรือ

คาดหวัง เป็นลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร สามารถบริหารงานได้อย่างสมดุล มีคุณภาพ เกิดปัญหาในการบริหารหรือการดำเนินการน้อยที่สุด ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์การพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีความถี่สูงและอย่างน้อยร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด และเหมาะสมเข้ากับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสังเคราะห์ได้ 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านความเป็นผู้นำ 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านบุคลิกภาพ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

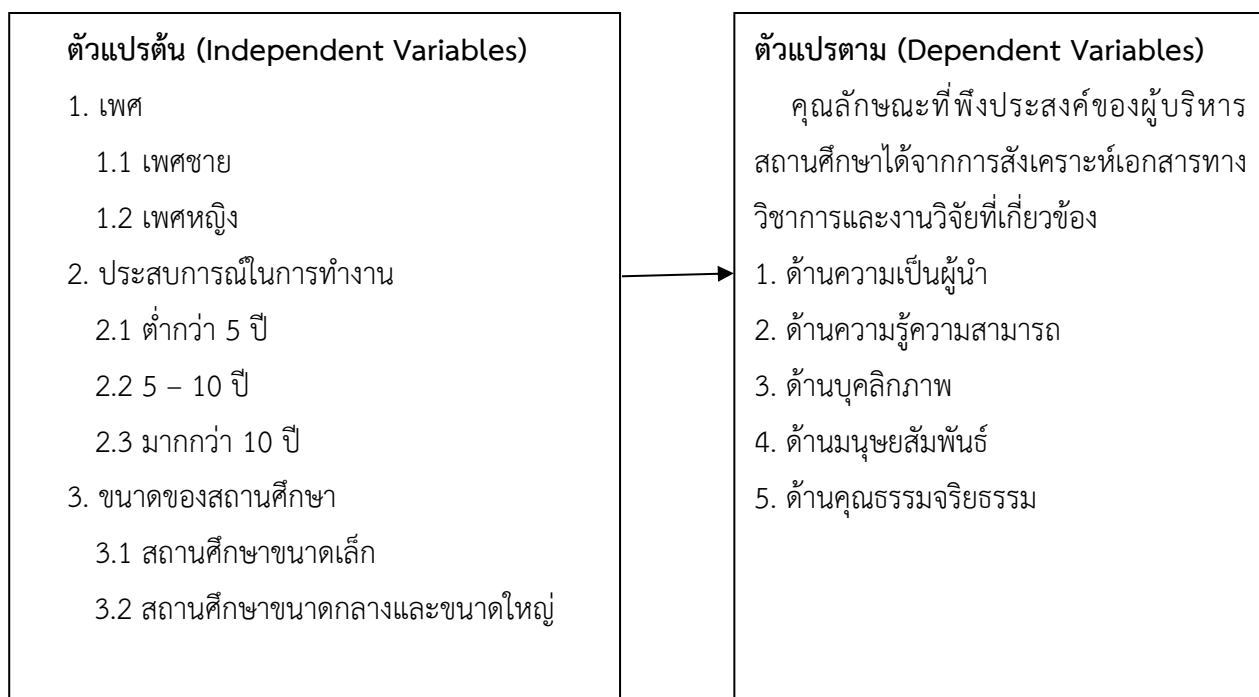
1. ด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำมีอำนาจในการสั่งการหรือแนะนำ สามารถสร้างแรงจูงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ผู้นำต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้วิสัยทัศน์ ในการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา 2) เป็นผู้ความมั่นคงทางอารมณ์ 3) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา 4) เป็นผู้ที่สามารถสร้างทีมงานได้ดี 5) เป็นผู้มีความสามารถในการสั่งการการตัดสินใจ 6) เป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 7) เป็นผู้ที่มีลักษณะในการติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ 8) เป็นผู้ที่มีไหวพริบ ปฏิภาณดีมีความสามารถในการควบคุมกำกับทุกเหตุการณ์ 9) เป็นที่รักและนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์อันดีกับ อันดีกับผู้ร่วมงาน

2. ด้านความรู้ ความสามารถ หมายถึง ความสามารถหรือคุณสมบัติและลักษณะที่สังเกตได้ของผู้บริหาร คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับด้าน ความรู้ความสามารถมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 2) เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านวิชาการ 3) เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) เป็นผู้ที่มีความรู้สามารถด้านเทคโนโลยี 5) เป็นผู้ที่มีทักษะการใช้ภาษา 6) เป็นผู้มีความรู้ทางด้านจิตวิทยา 7) เป็นผู้ที่ยึดกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน 8) เป็นผู้ที่มีไหวพริบการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก 9) เป็นผู้ที่มีศักยภาพด้านการนิเทศ ติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน 10) เป็นผู้มีความสามารถบริหารทรัพยากรในสถานศึกษาได้

3. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับลักษณะท่าทางอากัปกริยาต่าง ๆ ของผู้บริหารที่แสดงออกทางร่างกาย ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่การแต่งกายเรียบร้อย สะอาด เหมาะสมกับสถานที่และสถานการณ์ 2) เป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี มีสุขภาพสมบูรณ์ 3) เป็นผู้ที่มีลักษณะท่าทางร่าเริงแจ่มใส สุภาพอ่อนโยน 4) เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 5) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าในการตัดสินใจกระตือรือร้นในการทำงาน 6) เป็นผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน 7) เป็นผู้ที่ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึงการเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มนุษยสัมพันธ์เป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารที่ช่วยให้เกิดบรรยากาศในการทำงานที่ดีทำให้งานมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน 2) เป็นผู้มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ 3) เป็นผู้ที่มีทักษะทางสังคมมีอัธยาศัยดีพูดจาสุภาพกับทุกคนพบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ 4) เป็นผู้พูดและฟังที่ดีรับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น 5) เป็นผู้รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา 6) เป็นผู้ที่ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน

5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึงหมายถึงความประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นอุปนิสัยที่ดีงามเกี่ยวข้องกับความถูกต้อง คุณลักษณะของผู้บริหารเกี่ยวกับด้านคุณธรรมจริยธรรม มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ 2) เป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน 3) มีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนสามารถจัดบุคลากรได้เหมาะสมกับงาน มุ่งหวังในผลสำเร็จของงาน 4) เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม 5) เป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ประเมินความดีความชอบอย่างยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 6) เป็นผู้ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน 7) เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน 8) เป็นผู้ที่มีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน 9) เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ในศีล 5 เป็นพื้นฐาน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย เป็นสถานศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าบอน อำเภอดงระหวัง อำเภอทุ่งนาเหล็ก อำเภอเขาชัยสน และอำเภอบางแก้ว

ประชากรของการวิจัย ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 959 คน จากสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน 114 แห่ง (ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 , 2564)

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 275 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วน และใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 มีข้อคำถาม 50 ข้อ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 ในส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคแบบอัลฟาครอนบาค (Cronbach Alpha) กับแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด พบว่าแบบสอบถามมีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ .986

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ระดับมาตรฐานประมาณ 5 ระดับ ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีความเป็นอิสระต่อกัน (Independence t-test) กับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าเอฟ F-test (One-way Analysis of Variance) สำหรับกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. สภาพโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน (ร้อยละ 74.90) มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 114 คน (ร้อยละ 41.50) และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 208 คน (ร้อยละ 75.60)
2. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นข้าราชการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวม (n=275)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความเป็นผู้นำ	4.296	0.599	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถ	4.324	0.617	มาก
3. ด้านบุคลิกภาพ	4.368	0.620	มาก
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.367	0.602	มาก
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.350	0.632	มาก
รวม	4.341	0.588	มาก

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านความเป็นผู้นำและด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านความรู้ความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (n = 275)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.850	1.925	5.540**	.004
	ภายในกลุ่ม	272	94.505	.347		
	รวม	274	98.355			

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
2. ด้านความรู้ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.250	1.625	4.376*	.013
	ภายในกลุ่ม	272	101.012	.371		
	รวม	274	104.262			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.014	2.507	6.783***	.001
	ภายในกลุ่ม	272	100.530	.370		
	รวม	274	105.545			
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	5.025	2.512	7.244***	.001
	ภายในกลุ่ม	272	94.337	.347		
	รวม	274	99.362			
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.896	2.448	6.364**	.002
	ภายในกลุ่ม	272	104.614	.385		
	รวม	274	109.510			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.265	2.133	6.406**	.002
	ภายในกลุ่ม	272	90.550	.333		
	รวม	274	94.816			

*** $p \leq .001$ ** $p \leq .01$ * $p \leq .05$

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื่องมาจากนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการยกระดับการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 สนับสนุนให้ข้าราชการครู บุคลากร สนับสนุนการศึกษาให้มีความมั่นคงในอาชีพเปิดโอกาสให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติด้านการบริหารงานแก่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนเน้นกระบวนการในการคัดสรรผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงทั้งนี้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต้องได้รับการอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารมีกระบวนการเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ เพื่อให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพในภาวะสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553, น. 70) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต ทั้ง 5 ด้าน คือด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สมุน สุขเอียด (2556, น. 56) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนสองแฉง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา พบว่าความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนสองแฉง อยู่ในระดับมากทุกด้าน และบุษบา คำนนท์ (2559, น. 81) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครู 5 ด้านดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านพบว่า

2.1 ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่การบริหารสถานศึกษาและปฏิบัติต่อบุคลากรโดยเท่าเทียมกันไม่ได้เลือกปฏิบัติระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง จึงส่งผลให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา ช่องคันปอน (2551, น. 58) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้

ของครู สังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ พบว่าระดับการรับรู้ครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันและบุษบา คำนนท์ (2559, น. 87) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่าครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านความเป็นผู้นำและด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความรู้ความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานการได้รับการอบรมความรู้ที่แตกต่างกัน และประสบการณ์ที่คลุกคลีอยู่กับผู้บริหารและการเรียนการสอนในสถานศึกษามากน้อยไม่เท่ากัน จึงทำให้ให้ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันซึ่งสอดคล้อง สุมณ สุขเอียด (2556, น. 56) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือโรงเรียนสองแสง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา พบว่าครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พรทิพย์ สุขเอียด (2562, น. 63) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.3 ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน พบว่าในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัมีสภาพแวดล้อมและโครงสร้างองค์กรที่มีการจัดแบ่งสายงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน ไม่นักจึงทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมในการทำงานร่วมกัน มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันตัดสินใจและแก้ไขปัญหาแบบเป็นทีม จึงส่งผลให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้อง บุญทริก บุตรราช (2551, น. 74) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกโรงเรียน และเมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ปรีชา ช่อคันปน

(2551, น. 58) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าระดับการรับรู้ครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- เต็มสิริ ทิพย์จันทา. (2553). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
กรณีศึกษา : โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.
- บุญทริก บุตรราช. (2551). คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- บุษบา คำนนท์. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรีชา ช่องคันปอน. (2551). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัด
กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่.
- ภูวิศา ชูธัญญะ (2556). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายกลุ่ม สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรัช สุขเจริญ. (2557). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ. งานค้นคว้า
อิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศุภมาส วิสัยนาม. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.
- สดุดี จีระออน. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราช
ภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 2. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2564. พัทลุง : แม่ขี้การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สุมน สุขเอียด. (2556). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนส่องแสง อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา

Yukl, G. A. (1998). *Leadership in organizations (4th ed.)*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.